

ЧЕСТО ПОСТАВЉАНА ПИТАЊА ЧЛАНОВА ЗАЈЕДНИЦЕ

Шта је рак плућа?	02 →
Шта је скрининг рака плућа?	02 →
Зашто треба да размотрим ЦТ снимање са ниском дозом зрачења?	02 →
Шта треба да кажем радиолошкој клиници када заказујем снимање?	02 →
Како ми скрининг рака плућа може помоћи?	02 →
Које су евентуалне штетне последице скрининга рака плућа?	03 →
Шта ако имам симптоме за које мислим да би могли бити рак плућа?	03 →
Колико ће снимање коштати?	04 →
Зашто не испуњавам услове?	04 →
Шта се дешава након снимања?	04 →
Колико често треба да идем на скрининг рака плућа?	04 →
Где се обавља скрининг?	04 →

Шта је рак плућа?

Рак плућа је рак који почиње у плућима. Група ћелија које нису нормалне расте неконтролисано и може се проширити и на друге делове организма.

Шта је скрининг рака плућа?

Скрининг рака плућа трага за знацима рака док се још добро осећате, и пре него што се појаве било какви симптоми. Скрининг се врши компјутеризованом томографијом (ЦТ) са ниском дозом зрачења при чему се праве снимци грудног коша и траже чворићи, који се називају нодули.

Зашто треба да размотрим ЦТ снимање са ниском дозом зрачења?

Ако код вас постоји повећани ризик од рака плућа, скрининг може открити рак у раној фази, када је лечење најефикасније. Скрининг рака плућа вам, може спасити живот.

Ако имате између 50 и 70 година, немате знакове или симптоме који указују на рак плућа, пушите дуванске цигарете или сте престали у последњих 10 година и имате историју дуготрајног пушења цигарета, требало би да закажете преглед код свог лекара како бисте утврдили да ли је скрининг рака плућа прави избор за вас.

Шта треба да кажем радиолошкој клиници када заказујем снимање?

Реците им да учествујете у програму скрининга рака плућа. Обавестите радиолошку клинику ако вам је потребна додатна помоћ да одете на преглед. На пример, ако вам је потребна помоћ да се попнете на сто или ако желите тумача.

Како ми скрининг рака плућа може помоћи?

Откривање рака плућа у раној фази: Када се рак открије у раној фази, постоји више опција лечења и већа је вероватноћа да ће бити излечен.

Душежни мир: Скрининг искључује рак плућа, али и друге плућне болести. ЦТ снимање са ниском дозом зрачења вас може уверити у то да су вам плућа здрава.

Омогућава вам да разговарате о својој историји пушења и добијете подршку ако одлучите да престанете са пушењем.

Које су евентуалне штетне последице скрининга рака плућа?

Лажно позитивни резултати: Од свих прегледаних особа, код око 3 од 100 ће се пронаћи чворић (нодул) високог или веома високог ризика. Да би се утврдило да ли је чворић (нодул) високог или веома високог ризика у ствари рак, потребни су додатни тестови попут снимања или биопсија. Мање од половине особа код којих се пронађе чворић (нодул) високог или веома високог ризика ће заправо имати рак плућа.

Забринутост: Нормално је да осећате забринутост када учествујете у тесту за скрининг рака. Иако се током скрининга рака плућа нодули могу пронаћи код чак и до половине прегледаних особа, преко 95% њих НЕЋЕ бити рак. Ипак, снимање, чекање резултата или потреба за додатним снимањима и тестовима могу бити стресни. Разговарајте са својим лекаром како би вам могао пружити информације о доступној подршци.

Прекомерна дијагностика и непотребно лечење: Неке врсте рака расту веома споро и можда неће изазвати проблеме током вашег живота. То се назива „прекомерна дијагностика“ и дешава се код око 1 од 30 случајева рака откривених током скрининга на рак плућа.

Корисни додатни налази: Снимањем се могу видети и други делови тела, у врату, грудима и горњем делу стомака. Понекад снимак може показати ствари или у плућима (нешто што није рак, као што је емфизем) или ван плућа (на пример, срчане болести). Ако добијете налазе који нису повезани са раком плућа, Национални регистар за скрининг рака (NCSR) ће вас подстаћи да одете код лекара. Обратите се свом лекару како бисте поразговарали о налазима.

Изложеност зрачењу: ЦТ снимање са ниском дозом зрачења користи малу количину зрачења. То зрачење је мање од оног коме сте природно изложени током годину дана у свакодневном животу. Природно зрачење може потицати из тла, земљишта и воде. Ниво зрачења приликом снимања је безбедан и може побољшати изгледе за постављање дијагнозе у раној фази болести.

Шта ако имам симптоме за које мислим да би могли бити рак плућа?

Скрининг није погодан за особе са необјашњивим упорним симптомима, укључујући симптоме који су наведени у наставку. Тим особама су потребни другачији тестови.

Ако имате било који од ових симптома, чак и ако је ваш последњи скрининг тест показао да је код вас ризик веома мали, или сте између снимања, одмах разговарајте са својим лекаром.

- Нов или промењен кашаљ
- Искашљавате крв
- Отежано дисање без разлога
- Лако се умарате
- Необјашњиви губитак телесне тежине
- Бол у грудима или рамену који не пролази

Колико ће снимање коштати?

ЦТ снимање са ниском дозом зрачења за скрининг рака плућа плаћа Medicare.

Зашто не испуњавам услове?

Национални програм за скрининг рака плућа је програм који има за циљ откривање рака плућа у раној фази, намењен особама које испуњавају старосне услове и услове који се односе на историју пушења, као што следи.

Истраживања су показала да је скрининг од користи особама од 50 до 70 година старости које немају знакове или симптоме рака плућа, пуше дуванске цигарете или су престале са пушењем у последњих 10 година и онима које имају дугогодишњу историју пушења цигарета. За више информација погледајте ресурс [„Зашто не испуњавам услове за скрининг рака плућа?“](#). Можда ћете у будућности испуњавати услове, зато наставите да се консултујете са својим лекаром.

Шта се дешава након снимања?

Проверите да ли су ваши контакт подаци ажурирани.

Очекујте примање резултата. NCSR ће вас обавестити шта даље да радите. То може бити подсетник (путем СМС поруке или писма) да поновите скрининг за две године (ако се утврди да је ризик код вас веома низак) или да поново одете код свог лекара да поразговарате о резултатима.

Након што добијете подсетник од NCSR-а, замолите свог лекара за нови упут за компјутеризовану томографију (ЦТ) са ниском дозом зрачења ради поновног скрининга. Ако се на основу прегледа утврди да постоји низак или виши ризик, можда ће вам бити потребни чешћи прегледи.

Колико често треба да идем на скрининг рака плућа?

Разговарајте са својим лекаром да бисте сазнали да ли испуњавате услове за учешће у програму. Ако испуњавате услове, можете се снимати сваке две године. Потребно је да вам лекар да упут за снимање. Ако се на основу прегледа утврди да постоји низак или виши ризик, можда ће вам бити потребни чешћи прегледи.

Ако нема значајних налаза, разговарајте са својим лекаром о томе како можете да водите бригу о здрављу плућа до следећег снимања за две године.

Запамтите, скрининг је најделотворнији када се обавља редовно, што омогућује да се уоче евентуалне промене које настану током времена. Зато је важно да поново одете на скрининг за рак плућа када дође време за то.

Где се обавља скрининг?

Закажите преглед у локалној радиолошкој ординацији или на месту где је постављен мобилни скрининг камион (на неким руралним и удаљеним подручјима). Реците им да учествујете у програму скрининга рака плућа.

За више информација о
Националном програму
за скрининг рака плућа:
www.health.gov.au/nlcsp

За помоћ да престанете
са пушењем:
www.quit.org.au